

Vad väntar runt hörnet för landets förpackningstryckare? Använder vi rätt material? Det var frågan som Per Branzén, Sweflex, ställde sig när han presenterade programmet på höstmötet i föreningen, för ett 50-tal deltagare som samlats på Hotel Tylösand i oktober.

TEXT & FOTO **MARCUS PETERSSON**

Förändringar som påverkar förpackningstryck

Laetitia Reynaud, Intergraf/FTA Europe och Cathrine Löfgren, RISE, berättade om ny lagstiftning på förpackningsområdet.

SWEFLEX HADE SATT samman ett ambitiöst program som spände från lagstiftning till varumärkesägares leverantörskrav, från återvinning och cirkulär ekonomi till forskning och utveckling av nya material. Det var en dag med kunskapslyftande förtecken syftande till att öka medlemmarnas beredskap på de förändringar som just nu blåser över marknaden för förpackningsmaterial. Aldrig tidigare har plasten varit

så ifrågasatt och ansatt som idag, såväl från lagstiftande organ som kommersiella krafter. Vad är det som kommer att gälla i framtiden?

Även om av naturliga skäl inte all svar kunde ges denna dag gav programmet en bra bild av vad som är i görningen. Från EU har som bekant direktivet om att förbjuda vissa engångsartiklar av plast börjat få genomslag och i EU filar man redan på nästa steg. Plastförpack-

ningar förväntas bli nästa måltavla för förbudsivrare inom EU, syftande till att minska nedskräpningen av haven, där plastförpackningar utgör en betydande mängd.

LAETITIA REYNAUD, FRÅN branschorganisationen Intergraf och dess särskilda avdelning för flexotryckerier FTA Europe, berättade om hur den pågående lagstiftningen påverkar branschen.

– Redan i det nuvarande direktivet nämns förpackningar av plast såsom karamellpapper och chipspåsar. Alla engångsförpackningar där plast är den bärande delen i konstruktionen omfattas av direktivet. Det är inte tal om förbud, men länderna uppmanas att införa styrande regler mot ickefossil plast.

– EU:s reviderade förpackningsdirektiv stipulerar att alla förpackningar ska vara återanvändbara eller lätta att återvinna till år 2030. Även återvinningskraven för olika förpackningsmaterial ökar i faktiska tal, och ska bland annat vara 55 % för plastförpackningar 2030, säger Laetitia Reynaud.

Hon berättade också om nya regler kring VOC, lättflyktiga kolväten som införs vid årsskiftet. Nu måste tryckerier som släpper ut mer än 200 ton lösningsmedel, VOC, per år använda bästa tillgängliga teknik för att rena utsläppen. Hon berörde också det försenade regelverket för tryckfärger i direktkontakt med livsmedel från EU, men det kommer, och Tyskland ses som ett föregångsland.

NÄSTA TALARE, CATHRINE Löfgren från RISE, förde ner lagstiftning kring förpackningar på nationell nivå. Sverige väljer att sätta ett högre mål än EU för återvinning av plastförpackningar. Redan 2025 ska den vara 50 %. I Sverige införs vidare licenskrav på de som vill samla in förpackningar och de ska betala en tillsynsavgift på 275 000 kronor till Naturvårdsverket - årligen. Insamlingsföretagen ska också

Stefan ELM, ICA EMV Design berättade att ICA ska minska plastförpackningar i sitt sortiment.

FTI:s Einar Ahlström vill att se fler plastförpackningar som är lätta att sortera ut och återvinna.

från och med 2021 vara de som rapporterar insamlade mängder, och inte som idag producenterna.

– Kraven på återvinningsbarhet påverkar utformningen av förpackningsmaterial och förpackningar och den 1 januari 2021 träder utformningskrav i kraft för förpackningar. Näringslivsgruppen Miljöpack har fått i uppdrag att ta fram konstruktionskraven för förpackningar. Deklaration av överensstämmelse med utformningskraven ska finnas hos producenten och Naturvårdsverket kommer att göra stickprov, säger Cathrine Löfgren.

Hon berättade om förpackningslagstiftningen i några andra europeiska länder. Tyskland är det land som går hårdast fram med en ny central förpackningsmyndighet, nya högre insamlings- och återvinningsmål och avgiftsstyrning mot återvunnet och förnybart material.

FRÅN VARUMÄRKESLEDET TALADE Erika Bertilsson från kaffeproducerande Arvid Nordquist. Det många inte känner till

är kanske att företaget också är en stor agentur för flera välkända internationella varumärken inom livsmedel. Erika berättade om kaffeproducentens framgångsrika och långsiktiga miljöarbete som även innefattar förpackningen.

– Kaffe förpackningarna består idag av 70 % biobaserad plast. Resterande del är EVOH som behövs för förpackningens barriäregenskaper. Som ni vet är kaffe en känslig produkt. Genom att ersätta den fossila plasten har vi halverat våra klimatpåverkande utsläpp av koldioxid med 50 % på förpackningsmaterial, säger Erika, som är Hållbarhets- och Kommunikationsdirektör.

Arvid Nordquist kan inte i lika hög utsträckning påverka förpackningarna på agenturprodukter, men ändå indirekt.

– Vi skickar signaler till huvudmännen för våra internationella varumärken om vilka förändringens vindar som blåser för förpackningar i Sverige och Europa. Och är det lagstiftning måste alla rätta sig efter de nya reglerna.

Bland de kända varumärken Arvid

Norquist företräder finns Del Monte, Kelloggs, Mentos, Pringles, Sun Maid, Bollinger, Lapin Kulka och Ariel. Arvid Nordquist med huvudkontor i Solna omsätter nu över 3 miljarder kronor och är fortfarande familjeägt.

ICA ÄR SOM Sveriges ledande dagligvarukedja nu också en ledande varumärkesägare, det kallas också EMV, Egna MärkesVaror. Som varumärkesägare är ICA idag en maktfaktor med omkring 25 % egna varumärken av butikernas totala sortiment. ICA-butiker är självständiga företag så ICA centralt råder inte helt och hållet över sortimentet.

Stefan ELM är byråchef för inhousebyrån ICA EMV Design och talade om framtidens förpackning inom handeln som just nu formas av framförallt tre påverkansfaktorer; plast, matsvinn och e-handel.

– Skinpack som introducerades för något år sedan har varit en framgångsaga. Skinpack har halverat matsvinnet i butiksledet genom den förlängda hållbarheten, samtidigt som kvaliteten på

Förpackningstryckare samlades för höstmöte i oktober.

det packade köttet blivit bättre genom att det möras i förpackningen. Vi har även lyckats förlänga hållbarheten på packade mackor och sallad genom så kallad atmogas i förpackningen, med från 4 till 8 dagar, säger Stefan.

ICA OCH FÖRÖVRIGT hela dagligvaruhandeln i Sverige har satt som mål att minska användningen av plast. Redan 2022 ska alla konsumentförpackningar av plast vara återvinningsbara. Och till 2030 ska all plast i förpackningar vara antingen återvunnen eller fossilfri. På ICA:s checklista för måluppfyllnad till 2022 finns en hel del som kommer att påverka en förpackningstryckares vardag:

- Endast godkända plaster får användas. Dessa är: LDPE-film, PP, HDPE, PET-flaskor, ofärgade PET-tråg, PP-film. Svartlistade plaster är: PVC, PS, EPS, PLA, Bio- och Oxo-nedbrytbara plaster.

- Förpackningens tryckta yta får ej överstiga 60 %.

- Förpackningen ska vara av monomaterial.

- Ingen svart plast får användas (av sorteringskäl).

- Färgad PET får inte användas (av återvinningskäl).

- Om etikett ska det vara vattenlösligt lim och etikett av godkänd plast.

Reglerna ovan är en följd av FTI:s nya regler för förpackningsavgifter. Einar Ahlström, FTI, var näste talare. Han berättade bland annat att förpacknings-

avgifterna generellt kommer att höjas som en följd av att den bostadsnära insamlingen byggs ut. Differentierade förpackningsavgifter styr mot användning av plaster som sorteringstekniken klarar av.

SVART PLAST, LIKSOM laminatförpackningar med skikt av olika sorters plaster kan i dagsläget ej sorteras ut för återvinning.

- Alla typer av pigment är av ondo. Det som efterfrågas är klar plast. Välj därför plast som är ofärgad och transparent. Stora tryckta mörka ytor försvårar sorteringen. Tryck helst med ljusa färger och så lite som möjligt. Förpackningar med mindre än 60 % tryckyta har lägre förpackningsavgift, säger Einar.

- Även stora pappersetiketter på plast försvårar för återvinningen. Sträva därför efter samma material på etiketten som på plastförpackningen och använd vattenlösligt lim.

FTI har i samarbete med materialbolagen för papper, metall och plast tagit fram Designguider för hur förpackningar i de olika material ska designas bäst för att passa i ett cirkulärt kretslopp.

Efter lunch berättade Elin Swedlund från pappers- och kartongtillverkaren Holmen om hur cirkularitet är en del av företagets affärsidé. Peter Edberg från Paper Province berättade om testbäddar som nu används för att forska fram fossilfria pappersbaserade laminat.

Arvid Nordquist bytte i sommar till 70 % biobaserad plast i sina kaffeförpackningar.

Och Lars Lundin, Trioplast, riktade med rubriken på sitt fördrag "Plastbärkassen, en slagpåse i miljödebatten", en känga mot regeringen.

Dagen som också bjöd på besök i utställande företags montrar i pauserna avslutades med en middag på kvällen med utsikt över de för Tylösand karakteristiska sanddynerna och havet i horisonten. Sweflex är tillbaka på Hotel Tylösand redan till våren då med sin danska vänner i Absolute Flexo Forum. Mer info om det hittar ni på sweflex.com. ■

NÄSTA GENERATIONS BANDNINGSMASKINER

 ITO PALLPACK

pallpack.se

tel: 08 792 27 80